

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W LESZNIE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE GOSTYŃSKIM
W ROKU 2014**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułk*

*Dział Inspekcji
pod kierunkiem Danuty Binkowskiej*

Zatwierdził:

Z up. WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

*mgr inż. Jacek Matuszewski
Kierownik Delegatury w Lesznie*

Leszno, wrzesień 2015

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	5
3. STAN ŚRODOWISKA	7
3.1. Monitoring jakości powietrza	7
3.2. Monitoring jakości wód	8
3.2.1. Monitoring jakości wód powierzchniowych	8
3.2.2. Monitoring jakości wód podziemnych	9
3.3. Monitoring jakości gleby i ziemi	11
3.4. Monitoring hałasu	11
3.5. Monitoring pól elektromagnetycznych	12
3.6. Monitoring gospodarki odpadami	13
3.7. Podsumowanie i wnioski	15
4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	17
5. POWAŻNE AWARIE	20
6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ I POWAŻNYCH AWARII	20

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2014. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat gostyński, położony w południowej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar 810 km²; zamieszkuje go 76 239 osób (stan na dzień 31.12.2013 r., dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest w makroregionie Nizina Południowowielkopolska, w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska.

Gospodarka powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy, użytki rolne zajmują około 77% jego powierzchni.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- pięć gmin miejsko-wiejskich: Borek Wielkopolski, Gostyń, Krobia, Pogorzela, Poniec,
- dwie gminy wiejskie: Pępowo, Piaski.

Powiat jest zwodociągowany w 94,6%, a skanalizowany w 57,7% (stan na dzień 31 grudnia 2013 r., dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 20 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu gostyńskiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokościach należnych opłat.

Lp.	Gmina	Zakład/Miejscowość	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w 2014 r. [m ³]
1.	Borek Wielkopolski	Szkoła Podstawowa im. Edmunda Bojanowskiego / Wycisłowo	Wycisłowo	3 000*
2.		Dom Pomocy Społecznej /Zimnowoda	Zimnowoda	2 605
3.		Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Karolew /Karolew	Borek Wlkp., Karolew	187 261
4.		Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo Usługowe KANIA Wiesław Kania 38, 63-820 Piaski/ Michałowo	Zakład Michałowo	120*
5.	Gostyń	Pfeifer & Langen Polska SA Poznań ul. Mickiewicza 35, Cukrownia Gostyń /Gostyń	Cukrownia Gostyń	217 813
6.		Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Gostyniu Sp. z o.o. /	Kunowo	26 341
7.			Sikorzyn	959
8.		Zakład Zielarski Kawon-Hurt Nowak sp. j./ Krajewice	Zakład	1 841
9.		Piekarnia-Cukiernia Aleksander Dolczewski Siemionowo 1, 63-800 Gostyń/ Siemionowo	Zakład w Siemionowie	292
10.	Krobia	Dom Pomocy Społecznej w Rogowie /Rogowo	Rogowo	7 840
11.		Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich Strzelce Wielkie /Gogolewo	Gogolewo	15 419
12.		Dom Pomocy Społecznej w Chumiętkach /Chumiętki	Chumiętki	11 015*
13.		Dom Pomocy Społecznej w Chwałkowie/ Chwałkowo	Chwałkowo	4 847
14.	Poniec	HJ Heinz Polska S.A. Pudliszki/ Rokosowo	Rokosowo, Pudliszki	929 312
15.		Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy Poznań/Łęka Wielka	Łęka Wielka	2 888
16.		Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu z/s w Drzewcach/Śmiłowo	Śmiłowo	149 652
17.	Pogorzela	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich w Strzelcach Wielkich /Pogorzela	Gmina Pogorzela	70 113
18.	Pępowo	Międzygminny Związek Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich w Strzelcach Wielkich /Pępowo	Gmina Pępowo	179 089
19.	Piaski	DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o. z/s w Choryni /Szelejewo II	Szelejewo II	30 015

* Ilości odprowadzanych ścieków wg ankiet otrzymanych od podmiotów.

W roku 2014 oddano do użytku po modernizacji oczyszczalnię w Gostyniu:

Gmina	Miejscowość	Właściciel lub zarządzający obiektem	Obszar obsługiwany	Średnia ilość ścieków m ³ /d	Odbiornik
Gostyń	Gostyń	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Gostyniu Sp. z o.o.	Miasto Gostyń	5 848	rzeka Kania

Powiat gostyński wchodzi w skład regionu V gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Wyjątek stanowią gminy Piaski i Borek Wlkp., które wchodzi w skład regionu VI. Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w każdym z nich wyznaczono regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W regionie V regionalnymi instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) są: mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych i składowisko odpadów w Trzebani (gmina Osieczna). Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu V są: sortownia odpadów w Henrykowie (gmina Świąciechowa); kompostownie w Goli (gmina Gostyń), w Rawiczu (gmina Rawicz), w Trzebani i w Koszanowie (gmina Śmigiel).

Od maja 2014 r. w regionie VI regionalną instalacją jest składowisko odpadów (kwatery nr 3) w Witaszyczkach, gmina Jarocin, a instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu VI są: sortownie odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem) i w Pławcach (gmina Środa Wlkp.); kompostownie w Mateuszewie, w Elżbietowie (gmina Nowe Miasto nad Wartą), w Cielczy (gmina Jarocin); składowiska odpadów w Mateuszewie, w Brzostkowie (gmina Żerków), w Smogorzewie (gmina Piaski), w Nadziejewie (gmina Środa Wlkp.) oraz instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach.

W 2014 roku nie działała mobilna sortownia niesegregowanych odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem).

Na terenie powiatu w roku 2014 r. w fazie eksploatacyjnej znajdowały się 2 składowiska odpadów, funkcjonował też jeden punkt przeładunkowy odpadów z kompostownią.

Gminy powiatu gostyńskiego należą do następujących związków i porozumień międzygminnych realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska:

Nazwa związku międzygminnego	Gminy należące do związku	Zadania
Międzygminny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego	Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka,, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo.	Wdrożenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
Porozumienie Międzygminne w Jarocinie	Piaski, Borek Wlkp., Jaraczewo, Kotlin, Jarocin, Żerków, Chocz Czermin, Dobrzyca, Gizałki, Kórnik, Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Zaniemyśl, Książ Wlkp., Śrem.	

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2014 jakość powietrza na terenie powiatu gostyńskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Drzewce, metodą pasywną (metoda wskaźnikowa) polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu substancji raz w miesiącu. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu.

Z badań przeprowadzonych w roku 2014 wynika, że uzyskana wartość średnia dla roku dla dwutlenku siarki wyniosła $4,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $16,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Powiat gostyński jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu gostyńskiego, do niższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz metali oznaczanych w pyłe PM_{10} .
- do klasy C – dla pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM_{10} . W przypadku pyłu PM_{10} podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin, jednak w roku 2014 stwierdzono również przekroczenie stężenia średniego dla roku na stanowiskach w Nowym Tomysłu oraz w Wągrowcu.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat gostyński	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃, otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat gostyński	A	A	A

Stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2014 roku prowadzono w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2013–2015”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością:

- raz na 6 lat (wyłącznie na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych) – pełny zakres badań,
 - raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań,
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - corocznie (wyłącznie dla JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu badawczego (MB) w punkcie wyznaczonym na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi UE z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań lub corocznie – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu gostyńskiego wyznaczono jednolite części wód:

- Kanał Mosiński do Kani,
- Kanał Mosiński od Kani do Kanału Przysieka Stara,
- Dopływ z Goli,
- Kania,
- Dąbrówka,
- Pogona,
- Rdęca,
- Dąbroczna,
- Rów Polski od źródła do Rowu Kaczkowskiego,
- Masłówka.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 23 – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych.

W 2014 r. na terenie powiatu gostyńskiego nie prowadzono monitoringu wód powierzchniowych.

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Zasoby wód podziemnych w powiecie gostyńskim w większości zgromadzone są w małych, lokalnych zbiornikach wód podziemnych. Jedynie w rejonie Gostynia i Piasków wody podziemne występują w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 308 *Zbiornik międzymorenowy rzeki Kania*; jest to obszar najwyższej ochrony (ONO).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu gostyńskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
308	Zbiornik międzymorenowy rzeki Kania	Q _M	porowy	35	14

Objaśnienia: Q_M – utwory czwartorzędowe w utworach morenowych

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu gostyńskiego 2 JCWPd: o nr 73 i 74.

W roku 2014 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu gostyńskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu operacyjnego.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią. W 5 punktach badawczych jakość wód mieściła się w granicach III klasy (wody zadowolającej jakości), w dwóch punktach w granicach klasy IV (wody niezadowolającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2014 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
2603 2604	Gostyń	G	Q	73	IV	tlen, mangan, wapń, wodorowęglany, żelazo	Lasy
2588	Tworzymirki gmina Gostyń	W	Q	73	III	tlen, żelazo i wapń	Grunty orne
2605	Zalesie gmina Borek Wlkp.	W	Q	73	III	tlen, żelazo, wapń, wodorowęglany	Łąki i pastwiska
2640	Siedlec gmina Pępowo	W	Q	74	III	tlen żelazo, wapń, arsen,	Grunty orne
2639	Bukownica gmina Krobica	W	Q	74	III	tlen, żelazo, mangan, wodorowęglany, wapń.	Grunty orne
2631	Drzewce gmina Poniec	W	Q	74	III	tlen, mangan, wapń, żelazo	Grunty orne

Objaśnienia:

Wody: W – wgłębne, G – gruntowe;

Stratygrafia: Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III – wody zadowolającej jakości;

IV – wody niezadowolającej jakości, V – wody złej jakości.

Wyniki monitoringu wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na obszarze powiatu zlokalizowane są obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych:

- obszar zlewni Kanału Mosińskiego i Kanału Książ ((NVZ6000PO10S),
- obszar zlewni rzeki Rów Polski (NVZ6000WR5SG),
- obszar zlewni rzeki Orla (NVZ6000WR1S).

Badania prowadzono w 3 studniach zlokalizowanych w miejscowościach: Bukownica, Puddliszki i Kosowo, ujmujących wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2014 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
zlewni Kanału Mosińskiego i Kanału Książ (NVZ6000PO10S)	Kosowo	<0,44	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Gruty orne
zlewni rzeki Rów Polski (NVZ6000WR5SG)	Bukownica	135,77	wody zanieczyszczone azotanami (powyżej 50 mg NO ₃ /l)	Grunty orne i łąki
	Pudliszki	0,72	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Łąki i grunty orne

Ujęcie Bukownica

Tak jak w latach poprzednich w próbach wody podziemnej stwierdzono zanieczyszczenie wód azotanami, w porównaniu do 2013 r. nastąpiło zmniejszenie zawartości azotanów o 10%. Badania są kontynuowane w roku 2015.

Ujęcie Pudliszki

Wody nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego, ujęcie jest nadal monitorowane przez WIOŚ ze względu na położenie w niewielkiej odległości od ujęcia w Bukownicy.

Ujęcie Kosowo

Wody nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego, zgodnie z PMŚ ujęcie jest nadal monitorowane przez WIOŚ.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Celem badań jakości gleby i ziemi jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowano do badań 17 punktów pomiarowych, w tym na terenie powiatu gostyńskiego – punkt w miejscowości Czachorowo w gminie Gostyń.

Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Informacje o wynikach badań i ocenę jakości gleby zawarto w *Informacji o stanie środowiska oraz wynikach działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2012*. Rozpoczęcie piątego cyklu badań zaplanowano na rok 2015.

3.4. MONITORING HAŁASU

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,

- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu gostyńskiego przebiegają drogi: krajowa nr 12 Łęknica – Dorohusk, drogi wojewódzkie nr 434 Łubowo – Rawicz i nr 438 Borek Wlkp. – Koźmin. Główne szlaki kolejowe powiatu stanowią linie: nr 14 Tuplice – Łódź Kaliska i nr 360 Jarocin – Kąkolewo.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu gostyńskiego.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu gostyńskiego w 2014 r. pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w miejscowości Stara Krobia, wytypowanym do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,07 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W tym samym punkcie badania wykonano w roku 2011 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2014, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych zezwoleń w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ w ramach monitoringu gospodarki odpadami gromadzi informacje o:

- sortowniach,
- kompostowniach,
- biogazowniach,
- spalarniach odpadów,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do poszczególnych gmin oraz podmiotów gospodarczych.

Sortownie, biogazownie, spalarnie odpadów

Na terenie powiatu w 2014 r. nie było sortowni, biogazowni i spalarni odpadów.

Kompostownie

Od 2010 roku działa kompostownia odpadów w Goli (gmina Gostyń), której właścicielem i zarządzającym jest Miejski Zakład Oczyszczania Spółka z o.o. w Lesznie. W 2014 r. przyjęto do kompostowania 284,04 Mg odpadów.

Składowiska odpadów

W roku 2014 w fazie eksploatacyjnej były dwa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowościach Karolew i Smogorzewo. W przypadku składowiska w Karolewie decyzja na zamknięcie wydana została przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego dnia 07.06.2013 r.; składowisko to w roku 2014 było w trakcie rekultywacji.

W miejscowościach: Dalabuszki (gmina Gostyń), Karzec (gmina Krobia), Czeluścin (gmina Pępowo), Wydawy (gmina Pępowo) znajdują się 4 zamknięte składowiska odpadów, których rekultywacja została zakończona.

Wykaz składowisk w fazie eksploatacyjnej na terenie powiatu gostyńskiego w roku 2014

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2014 r. /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{/2/}	Typ składowiska ^{/3/}
1.	Borek Wlkp.	Karolew	0,0	0,76	1977	1,2,3a,4,5,7	IN
2.	Piaski	Smogorzewo	0,0	5,43	1997	1,2,3a,4,6	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska - to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do właściciela składowiska;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **3a** decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane do składowania odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton, **7** zgoda na zamknięcie wydana w roku 2013;

/3/ typ składowiska: **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów / decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Gostyń	Dalabuszki	3,9	1991	2009/2009	zakończona
2.	Krobia	Karzec	3,6	1994	2009/2009	zakończona
3.	Pępowo	Czeluścin	1,7	1999	2008/2008	zakończona
4.	Poniec	Wydawy	2,0	1993	2008/2008	zakończona

Zgodnie z art. 124.4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013, poz. 21, z późn. zm.) zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Obowiązek prowadzenia monitoringu na czynnym składowisku określony jest w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji/pozwoleniu zintegrowanym/zezwoleń na odzysk lub unieszkodliwianie, w przypadku składowisk zamkniętych w decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie i przeprowadzenie rekultywacji. Natomiast zgodnie z obowiązującą od 23 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zarządzający składowiskiem odpadów istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie (do 23.01.2015 r.) złożyć wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, w której prowadzenie monitoringu określone będzie zarówno dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w roku 2014 na składowiskach w fazie eksploatacyjnej i w fazie poeksploatacyjnej na terenie powiatu gostyńskiego

Lp.	Lokalizacja składowiska	Badania	poziom i skład wód podziemnych	skład wód odciekowych	skład wód powierzchniowych	skład i emisja gazu składowiskowego	osiadanie składowiska	struktura i skład masy odpadów
<u>1</u>	Karolew	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
<u>2</u>	Smogorzewo	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
		wykonane ²	brak pomiaru ³	4 razy w roku	nie dotyczy	11 razy w roku	brak pomiaru	raz w roku
<u>3</u>	Dalabuszki	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
<u>4</u>	Karzec	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
<u>5</u>	Czeluścin	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
<u>6</u>	Wydawy	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy

1 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z wydaną decyzją, w przypadku gdy badanie któregoś ze wskaźników nie jest wymagane wpisano nie dotyczy

2 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do WIOŚ raportach z monitoringu lokalnego na składowiskach w roku 2014

3 - nie wykonywano badań wód podziemnych z uwagi na brak wody w piezometrach.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C.
Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Dla strefy wielkopolskiej Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.
2. W 2014 r. na terenie powiatu nie prowadzono monitoringu wód powierzchniowych.
3. Na obszarze powiatu położone są dwie JCWPd, które były badane przez PIG. Na podstawie wyników badań w 5 punktach stwierdzono wody zadowalającej jakości (III klasa), a w dwóch punktach wody niezadowalającej jakości (IV klasa). Stan jakości wód utrzymuje się na podobnym poziomie jak w roku 2013. Jednak ze względu na to, że badane ujęcia wód podziemnych są ujęciami czwartorzędowymi, położonymi w dolinach rzek, są one podatne na niekorzystne zmiany spowodowane brakiem uregulowanej gospodarki ściekowej i oddziaływaniem rolnictwa na wody płytkiego krążenia. Najbardziej narażone na zanieczyszczenia są ujęcia w gminach o najniższym stopniu lesistości, np. gmina Krobia.
Badania wód podziemnych na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych prowadzone na ujęciach w Pudliszkach i Kosowie nie wykazały zagrożeń zanieczyszczeniem azotanami. Przekroczenie zawartości azotanów wystąpiło w wodach podziemnych badanych na ujęciu Bukownica, w porównaniu do 2013 r. nastąpiło zmniejszenie zawartości azotanów o 10%.
4. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Na terenie powiatu gostyńskiego do badań wytypowano punkt w miejscowości Czachorowo w gminie Gostyń. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2014 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu gostyńskiego.
6. Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku. W roku 2014 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.

7. Gospodarka odpadami:

- a) na terenie powiatu w roku 2014 w fazie eksploatacyjnej były dwa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, eksploatowano także jedną kompostownię,
- b) ilość odpadów poddanych kompostowaniu w kompostowni w miejscowości Gola zwiększyła się w porównaniu do roku 2013,
- c) na składowisku w Smogorzewie od momentu przejęcia go przez ZUK w Piaskach Sp. z o.o. nie składowano jeszcze odpadów,
- d) składowisko w Karolewie posiada decyzję na zamknięcie wydaną przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego dnia 07.06.2013 r.; na składowisku w roku 2014 prowadzono prace rekultywacyjne.
- e) na terenie powiatu znajdują się cztery składowiska nieeksploatowane, które posiadają decyzje o zgodzie na zamknięcie; wszystkie zamknięte składowiska zostały zrehabilitowane.
- f) na składowiskach w Karolewie i w Smogorzewie nie prowadzono monitoringu w pełnym zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2014 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Delegatura w Lesznie realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOS” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa ludzi i środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, takich jak:

- ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, jako całości (instalacje IPPC),
- poprawa stanu gospodarki odpadami, poprzez kontrole składowisk odpadów oraz zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska,
- ochrona zasobów wód i poprawa gospodarki wodno-ściekowej, poprzez kontrole podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi oraz stosujących nawozy naturalne,
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem,
- gospodarowanie zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,
- obowiązki związane z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- gospodarka odpadami opakowaniowymi oraz nadzór rynku.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych. Kontrolami objęto przedsiębiorców, jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. w ewidencji Delegatury WIOŚ w Lesznie znajdowało się 229 podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu gostyńskiego, co stanowi 15,3% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Delegaturze (1497 podmiotów).

W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. skontrolowano 31 podmiotów (13,5% spośród podmiotów z powiatu), u których przeprowadzono 33 kontrole (21 planowych i 12 pozaplanowych, w tym 11 interwencyjnych i 1 na wniosek), w zakresie: ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, wywiązywania się z obowiązków nałożonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz innych pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, przestrzegania ustawy o nawozach i nawożeniu, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarki odpadami opakowaniowymi, ZSEiE oraz nadzoru rynku.

Najliczniejszą grupę wśród skontrolowanych stanowiły jednostki zajmujące się działalnością wytwórczą w rolnictwie (8), demontażem pojazdów (8), oczyszczaniem ścieków (3), gospodarką odpadami komunalnymi (2), gospodarką odpadami (1), produkcją szkła (2), przetwórstwem spożywczym (1), przemysłem metalowym (1) oraz inne (5).

W trakcie 13 (39,4%) kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów z zakresu ochrony środowiska, natomiast w pozostałych 20 kontrolach (60,6%), ujawniono nieprawidłowości, które dotyczyły:

- naruszania warunków pozwolenia zintegrowanego (Huta Szkła "GLOSS" Glonek-Busz s.j. w Poniecu),
- braku lub naruszania warunków pozwolenia wodno prawnego (ZUK Sp. z o.o. w Piaskach, Pudliszki Sp. z o.o. - oczyszczalnia ścieków w Rokosowie, Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - oczyszczalnia ścieków w Karolewie, KACZMAREK Malewo Spółka Jawna w Malewie),

- braku zezwolenia na przetwarzanie odpadów (Franciszek Dopierała „METAL -FRANS w Pudliszkach),
- gospodarowania odpadami niezgodnie z posiadanymi uregulowaniami formalnoprawnymi w tym zakresie (Huta Szkła "GLOSS" Glonek-Busz s.j. w Poniecu, Skup Żłomu, Surowców Wtórnych, Szkła, Makulatury, Szkła Jerzy Pieprzyk w Poniecu, "MACII" Maciej Nowak w Czarkowie, PHU Handel Żłomem Zenon Hojny w Pogorzeli),
- nieuregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie wprowadzania pyłów lub gazów do powietrza (Stergo Sp. z o.o. w Gostyniu, Gospodarstwo Rolne Konrad Sikora w Zieminie),
- nieprawidłowości z zakresu obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, dla każdej instalacji chłodniczej i klimatyzacyjnej zawierającej fluorowane gazy cieplarniane (Gospodarstwo Rolne Wiesław Jankowski w Karcu, KACZMAREK Malewo Spółka Jawna w Malewie),
- nieprawidłowego postępowania ze ściekami (KACZMAREK Malewo Spółka Jawna w Malewie),
- nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego i eksploatacji urządzeń oczyszczających ścieki (Pudliszki Sp. z o.o. - oczyszczalnia Ścieków w Rokosowie, Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - oczyszczalnia w Karolewie, Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu z/s w Drzewcach - oczyszczalnia ścieków w Śmiłowie),
- nieprawidłowego sposobu magazynowania odpadów (Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - oczyszczalnia ścieków w Karolewie, Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu z/s w Drzewcach - oczyszczalnia ścieków w Śmiłowie),
- braku lub błędów w ewidencji i sprawozdawczości w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami oraz naliczania opłat za korzystanie ze środowiska (Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „MAH” s.c. w Karolewie, Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu z/s w Drzewcach - oczyszczalnia ścieków w Śmiłowie, Huta Szkła "GLOSS" Glonek-Busz s.j. w Poniecu, Franciszek Dopierała "METAL-FRANS" w Pudliszkach, Gmina Piaski, Pudliszki Sp. z o.o. - oczyszczalnia ścieków w Rokosowie, Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - oczyszczalnia. w Karolewie, Teriel" Sp. z o.o. w Gostyniu),
- niesporządzania i niewprowadzania do Krajowej Bazy Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami raportów o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza ("Teriel" Sp. z o.o. w Gostyniu, Stergo Sp. z o.o. w Gostyniu, KACZMAREK Malewo Spółka Jawna w Malewie, Top Farms Wielkopolska Sp. z o.o. Ferma Bydła w Łęce Wielkiej),
- niedokumentowania lub nieprzedkładania Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego wykazów zawierających informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest (Top Farms Wielkopolska Sp. z o.o. Ferma Bydła w Łęce Wielkiej),
- nieprzekazywania lub nieterminowego przekazywania do WIOŚ wyników pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi lub innych nieprawidłowości w tym zakresie (Borecki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - oczyszczalnia ścieków w Karolewie, Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Poniecu z/s w Drzewcach - oczyszczalnia ścieków w Śmiłowie),
- nieprzekazywania wyników pomiarów emisji właściwym organom (Huta Szkła "GLOSS" Glonek-Busz s.j. w Poniecu).
- nieprzestrzegania wymogów programu gospodarowania na terenach zagrożonych zanieczyszczeniem związkami azotu ze źródeł rolniczych (Gospodarstwo Rolne Franciszek Foltynowicz w Pogorzeli),
- nieprzestrzegania wymogów ustawy o nawozach i nawożeniu (BM Kobylin Sp. z o.o. Ferma Trzody Chlewnej w Skoraszewicach, Top Farms Wielkopolska Sp. z o.o. Ferma Bydła

w Łęce Wielkiej, Gospodarstwo Rolne Wiesław Jankowski w Karcu, Gospodarstwo Rolne Franciszek Foltynowicz w Pogorzeli),

W działaniach pokontrolnych wobec naruszających przepisy ochrony środowiska zastosowano następujące sankcje:

- udzielono 8 pouczeń,
- wydano 17 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 6 mandatów karnych na łączną kwotę 1500 zł,
- skierowano 1 wniosek do sądu o ukaranie winnych popełnienia wykroczeń,
- wydano 6 ostatecznych decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne z zakresu gospodarki odpadami i gospodarki ściekowej o łącznej wysokości 115,8 tys. zł.

Ponadto skierowano 9 wniosków do organów administracji rządowej i samorządowej, w sprawach nieprawidłowości będących w ich kompetencji.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba							Decyzje wymierzające kary	
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	mandatów karnych	decyzji ustalających termin i wstrzymujących	wniosków o ukaranie do sądów	wniosków do organów ścigania	liczba	kwota /tys. zł/
Gmina Gostyń	65	8	3	1	0	0	0	3	109,3
Gmina Borek Wlkp.	29	2	2	0	0	1	0	0	0
Gmina Krobia	37	5	3	1	0	0	0	1	2
Gmina Pępowo	27	2	1	1	0	0	0	1	1
Gmina Piaski	31	6	2	0	0	0	0	0	0
Gmina Pogorzela	13	1	1	0	0	0	0	0	0
Gmina Poniec	27	9	5	3	0	0	0	1	3,5
Powiat gostyński	229	33	17	6	0	1	0	6	115,8

Zakłady, posiadające instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego (IPPC):

1. Pfeifer & Langen Polska S.A. Cukrownia „Gostyń” ul. Fabryczna 2, 63-800 Gostyń (3 instalacje)
2. Huta Szkła "Gloss" Glonek-Busz spółka jawna ul. Krobska Szosa 9, 64-125 Poniec
3. Ardagh Glass Spółka Akcyjna, ul. Starogostyńska 9, 63-800 Gostyń
4. Cegielnia „Pudliszki” w Pudliszkach, Jan Szczepaniak, ul. Poniecka 4, 63-842 Pudliszki
5. Urząd Gminy w Piaskach 63-820 Piaski, ul. 6-go Stycznia 1, Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne w Smogorzewie
6. Zakłady Mięsne „Łagrom” Sp. z o.o. Czachorowo 44, 63-800 Gostyń, Zakład Produkcyjny w Poniecu, ul. Gostyńska Szosa 29a, 64-125 Poniec
7. PUDLISZKI Sp. z o. o. ul. Fabryczna 7, Pudliszki, 63-840 Krobia
8. Spółdzielnia Mleczarska Gostyń, ul. Wielkopolska 7, 63-800 Gostyń
9. MRÓZ S.A. ul. Koźmińska 5a, 63-810 Borek Wlkp., Ferma trzody w Dąbrówce
10. TERIEL Sp. z o.o., ul. Lipowa 2A, 63-800 Gostyń

Wszystkie jednostki posiadają wymagane prawem pozwolenia zintegrowane. W roku 2014 przeprowadzono 5 kontroli w podmiotach eksploatujących instalacje, dla których wymagane jest pozwolenie zintegrowane.

5. POWAŻNE AWARIE

Na terenie powiatu gostyńskiego brak jest zakładów zakwalifikowanych do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) lub o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

Na prowadzonej przez WIOŚ „Liście potencjalnych sprawców awarii” znajdują się 3 zakłady z powiatu gostyńskiego należące do tzw. zakładów pozostałych; są to:

- Pudliszki Sp. z o.o., ul. Fabryczna 7, 63-840 Pudliszki,
- Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu, ul. Wielkopolska 1, 63-800 Gostyń
- Pfeifer & Langen Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu Cukrownia „Gostyń”, ul. Fabryczna 2, 63-800 Gostyń.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii

W 2014 roku na terenie powiatu gostyńskiego nie wystąpiły zdarzenia mające znamiona poważnej awarii.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ I POWAŻNYCH AWARII

1. Podmioty korzystające ze środowiska na terenie powiatu gostyńskiego nie realizują jego ochrony w wymaganym stopniu, ponieważ w 60,6% kontroli stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska.
2. Największą ilość nieprawidłowości stwierdzono w zakresie braku lub błędów w ewidencji i sprawozdawczości w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami oraz braku lub błędów w sprawozdawczości i naliczaniu opłat za korzystanie ze środowiska. Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły pojedynczych zagadnień, albo naruszeń niezwiązanych z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko.
3. Część podmiotów nie monitoruje w dostatecznym stopniu zmian w prawie z zakresu ochrony środowiska, w wyniku czego działania środowiskowe podejmuje dopiero w następstwie kontroli i postępowania pokontrolnego WIOŚ.
4. Waga zagadnień ochrony środowiska, obszar działania oraz liczba podmiotów i osób korzystających ze środowiska, przemawiają za potrzebą aktywnego działania wszystkich ustawowo upoważnionych organów.